

● POGOVOR S FERDOM MAJDIČEM, PREDSEDNIKOM SKUPŠČINE OBČINSKE ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI

Delež sredstev za zdravstvo v skupni porabi se zmanjšuje

Mineva leto in pol od četrtih volitev v delegatske skupščine. Če za zbor družbenopolitične skupnosti lahko ugotovljamo, da se delegati še dokaj dobro udeležujejo njihovih sej, pa je podoba pri skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti drugačna, čeprav so bile v tem mandatu redkeje sklicane kot v prejšnjih. Zdi se, kot bi uplahnilo zanimanje za sodelovanje in odločanje. O teh in še o nekaterih drugih stvareh smo se pogovarjali s Ferdom Majdičem, predsednikom skupščine naše občinske zdravstvene skupnosti. Naš sogovornik je bil v prejšnjem mandatu namestnik predsednika iste skupščine, tako da so mu problemi na področju družbenih dejavnosti dobro znani.

V tem mandatu je opaziti, da se skupščine samoupravnih interesnih skupnosti sestajajo redkeje kot v prejšnjih. Gre za dogovor ali za kakšne druge razloge?

V prvem in drugem mandatnem obdobju delovanja delegatskih skupščin za področje družbenih dejavnosti, ko so se oblikovale in sistemizirale konkretne vsebine dela samoupravnih organov, so bile seje skupščin pogostejše, vsaj štirikrat na leto. Že proti koncu tretjega, še zlasti pa zdaj v četrtem mandatu, je potreba po sklicevanju skupščin samoupravnih interesnih skupnosti manjša, morda dvakrat do trikrat na leto. Menim, da je razlog za to v večji dorečenosti glede pristojnosti in vsebine dela samoupravnih organov, ki so opredeljene v temeljnih samoupravnih aktih posameznih interesnih skupnosti.

Na sejah skupščin sivo je bilo letos večkrat slišati pripombe, da delegati vse manj odločajo o prispevni stopnji, programu in kakovosti storitev. Vi ste bili že v prejšnjem mandatu delegat v tem sivo, zato lahko primerjate njegovo delo zdaj in prej.

Pripombe delegatov, da vse manj odločajo o prispevni stopnji, programu in kakovosti storitev, so navzoče, mislim pa, da samo delno upravičene. Tudi v preteklih mandatih ni bilo tako, da bi občinska skupščina posamezne interesne skupnosti družbenih dejavnosti, recimo na podlagi pripravljene dokumentacije, sama odločala o višini prispevne stopnje. Po mojem mnenju je za to presojo in določitev obvezna š. ka koordinacija v širši družbenopolitični skupnosti, v našem primeru v mestu Ljubljani. Če hočemo, in to smo rekli, enako zdravstveno varstvo Ljubljančanov, potem je nujna enotna pri-

spevna stopnja v ljubljanski zdravstveni skupnosti s petimi občinskimi, in vzajemno pokrivanje stroškov osnovnega in bolnišničnega zdravstvenega varstva ne glede na maso zdravstvenega dinarja v posamezni ljubljanski zdravstveni skupnosti.

Mesto Ljubljana mora torej ugotoviti in načrtovati, koliko sredstev glede na družbeni proizvod lahko namenja za sfero družbenih dejavnosti in v tem razmerju predlagam možne prispevne stopnje. Seveda pa pri takem postopku nastane vprašanje, zakaj delegati še glasujemo, če je taka opredelitev že nastala izven skupščine samoupravne interesne skupnosti. Osebo sem mnenja, da mora biti vsak predlog oblikovan v ustreznem strokovnem organu družbenopolitične skupnosti. Res pa je, da smo se že večkrat opredelili, naj bodo predlogi za odločitve o temeljnih zadevah interesnih skupnosti alternativni s konkretnimi navedbami prednosti in posledicami za posamezno odločitev.

Višina prispevne stopnje tako za zdravstveno dejavnost kot za druge ustrezne skupnosti je že tista vsebina odločanja v skupščini siva, ki bi morala biti variantna. To še toliko bolj, ker mislim, da je mogoče opredeliti posledice višje ali nižje prispevne stopnje oziroma naštetih razloge za eno ali drugo. Res pa je, da v nestabilnih razmerah in ob raznih nedorečenostih ni pričakovati bistvenih drugačnosti tudi na tem področju. Ob tem je vredno razmisliti tudi o potrebnosti obstoječega števila interesnih skupnosti, in to z vsebinskega vidika kot tudi z vidika družbene režije in poenostavitve.

Včasih je slišati tudi trditev, da se odločitve pripravljajo »od zgoraj«, denimo v republiških silih,

vi pa ste preprosto postavljeni pred dejstvo, da jih morate uresničiti.

Ne bi trdil, da smo v občinski skupnosti postavljeni pred dejstvo »od zgoraj«. Osebo ocenjujem, da smo v presojanju in odločanju vedno bolj samozavestni, da je vedno več primerov, ko skupščina kritično oceni določene zasnove predlogov in jih tudi zavrne. V zadnjem letu, ko je bila ustanovljena mestna zdravstvena

Ferdo Majdič: »S posledicami padanja deleža sredstev za zdravstvo v skupni porabi Ljubljanec moramo biti seznanjeni pravočasno.«

skupnost, smo vse bolj aktivni v koordiniranju in dogovarjanju glede stališč in pri razreševanju zagat v zdravstvu.

V letošnjem letu je bilo kar nekaj sej skupščin samoupravnih interesnih skupnosti nesklepčnih. Imate tudi vi ta problem?

Skupščina naše skupnosti je bila v tem mandatu vedno sklepčna. Je pa res, da tesno. Vodimo evidenco in občasno predsedstvo skupščine opozori konference delegacij ali posebno delegacijo prek sveta krajevne skupnosti o zancemarjanju odnosa do delegatskih dolžnosti. Delo delegata ni preprosto. Mora si vzeti čas za seznanitev z gradivom, imeti mora pregled nad dogajanjem, da bi razumno in objektivno sodeloval v odločanju.

Dotaknimo se še zobozdravstvenega varstva v naši občini.

Ljudje negodujejo nad dolgo čakalno dobo, vrstami v ordinacijah... Iz opravljene analize pa vemo, da je zobozdravstveno stanje prebivalstva naše občine izredno slabo.

Glede na družbene kadrovske normative je število zobozdravstvenih timov, vključno z zobozdravstvenimi ambulantami v delovnih organizacijah, ustrežno. Čakalna doba res ni primerna, kar pa ni izključno odgovornost tima v ordinaciji. Razlogov za slabo zobozdravstveno stanje pa je več: veliko povečanje prebivalstva s preselitvijo v nova naselja, lasten odnos do stanja zob, prehrana itd. V skupnosti razpravljamo o tem in se z zdravstvenim domom dogovarjamo za izboljšanje razmer. K temu bo pripomogla tudi pridobitev novih prostorov v enoti zdravstvenega doma Fužine. Menim pa, da nobena dejavnost nikoli ne bo delovala brez pripomb. Že osebo razpoloženje zavarovancev ali medicinske ekipe, način pristopa do pacientov, lahko privede do negativnih pripomb, čeprav je strokovno delo dobro opravljeno. Vsi se moramo zavzeti, da bo odnos zdravnik – pacient človeški, obojestransko spoštljiv.

Za konec bi rad povedal še tole: v skupnih sredstvih mesta Ljubljane, namenjenih za skupno porabo, sem sodijo tudi sivi, je bilo vse do predani namenjenih 53 odstotkov sredstev za zdravstvo. Ta delež je lani padel na 44,6 odstotka, trend pa gre še navzdol. Kot zavarovanci se moramo opredeliti in prek delegatov postaviti zahtevo za utemeljitev in obrazložitev bistvenega spreminjanja razmerij. S posledicami moramo biti seznanjeni pravočasno.

D.J.

Varčujemo z elektriko, da bo manjša potreba po novih jedrskih elektrarnah

Septembrske seje zborov občinske skupščine

Predsedniki zborov občinske skupščine so se dogovorili, da bo skupno zasedanje zborov občinske skupščine dne 30. septembra 1987 ob 15.30.

Osnrednje točke dnevnih redov sej zborov bodo predvsem:

- stanovanjsko gospodarstvo v Ljubljani
- poročilo o uresničevanju sklepov in stališč skupščine občine Ljubljana Mote-Polje za obdobje december 1986 – maj 1987
- osnutek odloka o spremembi odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča ali gozda
- predlog sklepa o uporabi sredstev solidarnosti za odpravo posledic plazu, ki je prizadel občino Zagorje ob Savi
- osnutek odloka o varstvu virov pitne vode
- osnutek periodičnega načrta dela zborov občinske skupščine za obdobje oktober–december 1987
- kadrovske zadeve
- problematika zdravstvenega in zobozdravstvenega varstva mladine v Ljubljani
- razvojna vprašanja osnovnega šolstva v Ljubljani
- analiza ekonomskega razvoja in problematika gostinstva v Ljubljani.

Gradiva bodo objavljena v Delegatski tribuni št. 8/87 in Gradivu SML.

IZ SEKRETARIATA SKUPŠČINE

● S SEJE PREDSEDSTVA OK SZDL

Skupna naloga v septembru je javna razprava o stanovanjskem gospodarstvu

V ponedeljek 7. septembra je imelo predsedstvo občinske konference SZDL prvo sejo po poletnem premoru. V prvi točki so obravnavali analizo Aktualna vprašanja uresničevanja razvojnih planov KS, ki je nastala po letošnjih dobro odmevnih obiskih po krajevnih skupnostih. Analiza je zgoščena na 40 strani tipkopisa z uvodnimi skupnimi ugotovitvami, kratkimi zapisi ugotovljenih razmer v vsaki KS, v zaključku pa so ugotovitve, stališča in sklepi. Predsedstvo je ocenilo, da je analiza primerno pripravljena za obravnavo na seji občinske konference SZDL in sprejelo sklep o njenem sklicu 17. septembra.

V drugi točki se je predsedstvo dogovorilo za poglobljeno javno obravnavo o samoupravni preobrazbi stanovanjskega gospodarstva v Ljubljani, ki naj kot prva naloga družbenopolitičnih organizacij v mesecu septembru zajame vse samoupravne sredine in da jasen odgovor na osnutek predlagane organiziranosti stanovanjskega gospodarstva v Ljubljani, kjer naj bi bila v prihodnje ena samoupravna stanovanjska skupnost namesto seda-

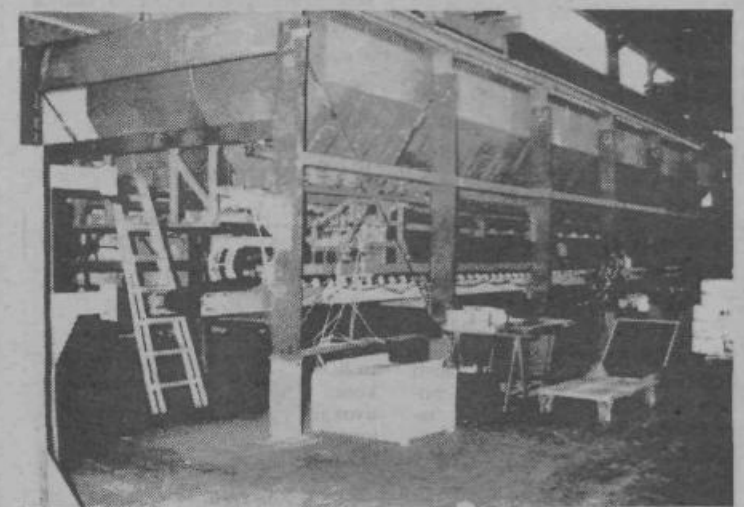
njih šestih. Predsedstvo se je odločilo, da javno obravnavo obogati tudi s sekcijo, ki jo je sklicalo za 22. september ob 16. uri, v dvorani občinske skupščine in bo delovala dokler samoupravna preobrazba ne bo dokončno dogovorjena.

V zadnji točki je bilo predsedstvo OK SZDL seznanjeno o gradnji družbenih objektov v Novih Fužinah.

S. G.

● IZ MEHANIČNIH OBRATOV SCT

Oprema za Sovjetsko zvezo

Na tržišču Sovjetske zveze se strojogradniški proizvodi SCT vse pogostejše pojavljajo. O tem pričata tudi v mesecu juliju odpremljeni prvi komplet naprav za vijačni material naročniku, Tovarni traktorjev v Minsku. Gre za opremo, sestavljeno iz 92 silosov za spojni material, ki predstavlja svetovno novost v strojogradniški proizvodnji.

Projekte zanjo so izdelali strokovnjaki Razvojnega oddelka Strojne inženiringa SCT v sodelovanju s projektanti Industrijskega biroja ljubljane. Marjan Mavrič, diplomirani strojni inženir, vodja tega projekta je povedal, da je bila pogodba za dva kompleta strojev in naprav podpisana lani julija. Njihova vrednost znaša 4000 klirinških lolarjev.

Na posnetku je montaža prvega kompleta naprav za vijačni material. Njegovo delovanje je popolnoma avtomatizirano. Dvaindevdeset ilosov spojni material (vijake, maticе, podložke) dozira z manjšim elektromagnetnim dozatorjem, v tehtalni voziček. Tu se stehajo in transporterji odpremlijo v zabojnike. Od tod pa na mesto montaže proizvodnji.

Iz glasila SCT, Glas kolektiva

● ZDRAVJE VSEM DO LETA 2000

Za zdravstveno osveščanje gre

Kaj je rekel sosedi, ki si je ob padcu zlomil nogo? Kakšna sreča, da si nisi obeh!

Res je bil svoje sreče kovač, kajti najbrž je znal pasti. Dr. Arnež pa je v pogovoru nostalgčno dodal: »Kaj vse bi še postoril, da bi otroci in starši prav tako začutili toisto resnico, da bi oni sami znali biti varuhi svojega zdravja – zobnega in splošnega.«

Magister dr. Zoran Arnež je posvetil svoje življenjsko delo predvsem zobozdravstvenemu varstvu otrok. Sedaj dela v občinskem dispanzerju zobozdravstvenega varstva otrok, ki ga vodi specialist pedontolog dr. Tomo Mokorel. Kar stoji v ordinaciji, kjer sva se domenila, sva izmenjala nekaj misli.

»Zobni zdravniki si postavljamo nalogo: Ustno zdravje vsem do leta 2000! To pa pomeni skrbeti za zobno zdravje, dokler ga imamo. Ta naša maksima bo dosežena, ki bo vsak posameznik začutil, da prihajamo zdravniki do njega v skupnem prizadevanju.

Začenjamo seveda pri materi in otroku. Od tod redni splošni zdravstveni pregledi otrok, pa zobni posebej. Razlika med njima je v tem, da otroku po potrebi nudimo ob zobnem pregledu tudi takojšnjo pomoč. To pa lahko delamo le v šoli, da otroci ne izgubljajo premnogo ur vzgoje, izobrazbe, obojega. Zato smo v naši občini že od leta 1960 zasta-

vili tako delo na OŠ Vide Pregarc; vendar čas za to še ni bil zrel. No, sedaj dela že blizu deset let na OŠ Ketteja in Murna zobna ambulanta, ki zaradi normativa (ok. 1000 učencev) vključuje tudi učence OŠ II. grupe odredov, svoji zobni ambulanti v šolskih prostorih pa imata tudi OŠ A. Jakhla in K. Destovnika-Kajuha.»

V ordinaciji na OŠ Ketteja in Murna dela magistra dr. Tatjana Leskošek: »Naš cilj je dispanzer za otroke in mladino – poleg dispanzerja za starejšo populacijo.

Na tej šoli je skrb za zobno zdravje otrok orga nizerana že deveto leto. Dve leti pa imamo vključene tudi učence iz Novih Fužin.

Občutna je razlika med njimi: osemletna skrb za zdrave zobe učencev s Kodeljevega se odraža v stopnji zobnega zdravja, ki se kar izenačuje z drugimi ljubljanskimi šolami; in le-te vključujejo že ok. 50% osnovnošolcev v tako obliko skrbi za zdravje zob. Učenci iz Novih Fužin se jim bodo pridružili v postopoma.

Ali zajemamo vse učence? Z redkimi izjemami, ki tudi sicer odklanjajo vsako sodelovanje, so vključeni vsi učenci.

In kako vključujemo učence v aktivno skrb za zobno zdravje? Že pred leti smo na tej šoli pričeli s tekmovanjem za čiste zobe – verjetno prvi v Sloveniji in SFRJ. Strokovno so nas podprli kolegi – člani stomatološke sekcije zdravniškega društva in pedontološke sekcije. Letos je v akcijo vključenih že preko dvesto šol. Generalna pokroviteljica je tovarna LEK. Poslušaj za naše delo se torej širi. Mnogo pripravljeno sta pri tem pokazala učiteljski zbor in vodstvo OŠ Ketteja in Murna. Tako lahko v nekaj dneh pregledamo cel oddelek in seveda sproti opravimo tudi nujna popravila. So pa vsakoletni siste-

matični pregledi zob z zakonom predpisani.

Povezava s KS Kodeljevo je izredno dobra. Poleg siceršnje stalne podpore nam je KS za začetek nabavila nov stol, sedaj pa precej pomagala pri nabavi heli-omata.

Tako bi morali družno delati povsod in vsi, kajti zdravstveno smo vsi povsod enako ogroženi. No, glede zobnega zdravja smo pač pričeli v naši občini že pred četrto stoletje, odnehali, pa spet poprijeli – sedaj s širšo podporo.

Od tod se širi dejavnost prek tekmovanja, ki motivira. Sicer to ni edini prijem, je pa privlačen in predvsem lepo izvedljiv.

Sogovornikoma iskrena hvala za pogovor.

AM

SERVIS »NOVEL«

ROLETE · SENCILA

Če želite, da vam popravim rolete ali žaluzije vseh vrst, ali če želite izdelavo novih, pokličite na ☎

☎ 061-483-929

ROLETE · SENCILA

NOVINEC ANTON, Lj. Pojše cesta VL26